

Ispravak Preporuke Vijeća od 9. srpnja 2013. o nacionalnom programu reformi Slovenije za 2013. i mišljenja Vijeća o programu stabilizacije Slovenije za razdoblje 2012.–2016.

(tekst na hrvatskom jeziku poništava i zamjenjuje tekst objavljen na engleskom jeziku u *Službenom listu Europske unije* od 30. srpnja 2013. (2013/C 217/19))

(2014/C 155/08)

„PREPORUKA VIJEĆA

od 9. srpnja 2013.

o nacionalnom programu reformi Slovenije za 2013. i mišljenje Vijeća o programu stabilizacije Slovenije za razdoblje 2012.–2016.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 5. stavak 2.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenog 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža ⁽²⁾, a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

- (1) Europsko se vijeće 26. ožujka 2010. složilo s prijedlogom Komisije o pokretanju nove strategije za radna mjesta i rast pod nazivom Europa 2020. koja se temelji na pojačanoj koordinaciji ekonomskih politika te je usmjerena na ključna područja u kojima je potrebno djelovanje radi jačanja potencijala Europe u području održivog razvoja i konkurentnosti.
- (2) Vijeće je 13. srpnja 2010. usvojilo preporuku o općim smjernicama za ekonomske politike država članica i Unije (2010.–2014.), a 21. listopada 2010. usvojilo je odluku o smjernicama politika zapošljavanja država članica ⁽³⁾, koje skupa čine „integrirane smjernice”. Države članice pozvane su da integrirane smjernice uzmu u obzir u svojim nacionalnim ekonomskim politikama te politikama zapošljavanja.
- (3) 29. lipnja 2012. šefovi država ili vlada država članica donijeli su odluku o Paktu za rast i zapošljavanje, pružajući skladan okvir za djelovanje na nacionalnoj razini te razinama EU-a i europodručja, koristeći se svim mogućim sredstvima, instrumentima i politikama. Donijeli su odluku o djelovanju koje treba poduzeti na razini država članica, posebno izražavanjem potpune predanosti postizanju ciljeva strategije Europa 2020. te provedbi preporuka specifičnih za pojedinu zemlju.
- (4) Vijeće je 10. srpnja 2012. usvojilo Preporuku ⁽⁴⁾ o nacionalnom programu reformi Slovenije za 2012. i dostavilo svoje mišljenje o programu stabilizacije Slovenije za razdoblje 2012.–2015.

⁽¹⁾ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

⁽²⁾ SL L 306, 23.11.2011., str. 25.

⁽³⁾ Zadržana za 2013. Odlukom Vijeća 2013/208/EU od 22. travnja 2013. o smjernicama politika zapošljavanja država članica (SL L 118, 30.4.2013., str. 21.).

⁽⁴⁾ SL C 219, 24.7.2012., str. 77.

- (5) Komisija je 28. studenoga 2012. usvojila godišnju analizu rasta, obilježavajući početak Europskog semestra 2013. za koordinaciju ekonomskih politika. Komisija je također 28. studenoga 2012., na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011, usvojila Izvješće o mehanizmu upozoravanja u kojem je Slovenija prepoznata kao jedna od država članica za koju je potrebno izvršiti detaljno preispitivanje.
- (6) Europski parlament primjereno je uključen u Europski semestar, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1466/97, te je 7. veljače 2013. usvojio rezoluciju o zapošljavanju i socijalnim aspektima godišnje analize rasta za 2013. i rezoluciju o doprinosu godišnjoj analizi rasta za 2013.
- (7) Europsko vijeće 14. ožujka 2013. podržalo je prioritete za osiguravanje financijske stabilnosti, fiskalne konsolidacije i djelovanja za poticanje rasta. Naglasilo je potrebu provođenja diferencirane fiskalne konsolidacije koja potiče rast, uspostave uobičajenih uvjeta pozajmljivanja gospodarstvu, promicanja rasta i konkurentnosti, rješavanja problema nezaposlenosti i socijalnih posljedica krize te modernizacije javne uprave.
- (8) 10. travnja 2013. Komisija je objavila rezultate svojeg detaljnog preispitivanja za Sloveniju, na temelju članka 5. Uredbe (EU) br. 1176/2011. Komisija je putem analize došla do zaključka da Slovenija prolazi kroz prekomjerne makroekonomske neravnoteže. Potrebno je hitno političko djelovanje kako bi se zaustavilo brzo nagomilavanje tih neravnoteža i upravljalo njihovim ispravljanjem. Za sada su razine privatnog i javnog duga ispod pragova upozorenja u pokazateljima rezultata, a ukupni je javni dug također relativno kontroliran. Međutim problem nije u razini duga, nego u njegovoj strukturi, koja je visoko koncentrirana u korporativnom sektoru. U kontekstu ubrzavanja negativnih ekonomskih trendova to potkopava stabilnost financijskog sektora i povećava složenost procesa razduživanja zbog povezanosti s razinom državnog duga. Ti su rizici kombinirani s ograničenom sposobnošću prilagodbe tržištu rada i tržištu kapitala te strukturom gospodarstva u kojoj prevladava državno vlasništvo. Razdoblja političke nesigurnosti i pravnih prepreka reformama spriječile su Sloveniju da na odgovarajući način pokuša riješiti svoje neravnoteže i da poboljša svoje mogućnosti prilagodbe, povećavši time njenu ranjivost u vrijeme povećanih teškoća u državnom financiranju.
- (9) Slovenija je 9. siječnja 2013. podnijela svoj nacionalni program reformi za 2013. te svoj program stabilizacije za razdoblje 2012.–2016. Kako bi se u obzir uzela njihova međusobna povezanost, dva su programa podvrgnuta procjeni u isto vrijeme.
- (10) Slovenske su vlasti 23. svibnja 2013. uputile pismo Komisiji u kojem su ukratko ponovile, izmijenile i pojasnile ključne obveze iz nacionalnog programa reformi.
- (11) Na temelju ocjene programa stabilizacije u skladu s Uredbom (EZ) br. 1466/97, Vijeće smatra da, unatoč značajnim, no kasnim konsolidacijskim nastojanjima koja su smanjila deficit sa 6,2 % BDP-a iz 2009. na 4,0 % BDP-a u 2012., ne očekuje se da će Slovenija ispraviti svoj prekomjeran deficit do 2013. u skladu s preporukom Vijeća s kraja 2009. To je posebno povezano s lošijim gospodarskim okruženjem no što se tada očekivalo. Makroekonomski scenarij na kojem se temelje projekcije proračuna u programu stabilizacije uglavnom je vjerojatan za 2013., no optimističan za 2014. Posebno, vlasti očekuju da će nakon pada od 2,3 % u 2012. i 1,9 % u 2013. BDP u 2014. porasti za 0,2 % pod uvjetom da se poduzmu fiskalne mjere za smanjenje deficita opće države s razine od 4,2 % BDP-a (s izuzetkom dokapitalizacije banaka) u 2013. na 2,6 % BDP-a u 2014. Međutim, Komisija predviđa da će na temelju pretpostavke o nepromijenjenoj politici BDP u 2014. pasti za 0,1 %, što je scenarij koji uzima u obzir samo mjere usvojene do sredine travnja 2013., i predviđa deficit od 4,9 % BDP-a za 2014. Glavni ciljevi proračunske strategije utvrđeni programom stabilizacije trebaju ispraviti prekomjerni deficit do 2014., što je godinu dana nakon roka koji je postavilo Vijeće krajem 2009., da bi se do 2017. postigla uravnotežena strukturna pozicija i stabilizirao dug države ispod 55 % BDP-a. Program stabilizacije potvrđuje srednjoročni cilj (MTO) odnosno strukturno uravnotežen proračun. Taj MTO nije u skladu sa zahtjevima Pakta o stabilnosti i rastu jer ne uzima na odgovarajući način u obzir implicitne obveze povezane sa starenjem. Planirani ciljevi nominalnog deficita u programu stabilizacije u skladu su s ispravljanjem prekomjernog deficita do 2014.

Međutim s obzirom na optimistične prognoze rasta za tu godinu, značajne rizike vezane uz projekcije prihoda kao i nedovoljno određene rashodovne mjere, Vijeće smatra da nije vjerojatno da će prekomjerni deficit biti ispravljen do 2014. U tim bi okolnostima trebale biti određene, usvojene i provedene dodatne strukturne konsolidacijske mjere kako bi se zajamčilo ispravljanje prekomjernog deficita najkasnije do 2015. na vjerodostojan i održiv način, u skladu s preporukom Vijeća od 21. lipnja 2013. Udio javnog duga opće države u BDP-u više se nego udvostručio s razine od 22,0 % iz 2008. na 54,1 % u 2012. te je u skladu s predviđanjima službi Komisije iz proljeća 2013. da će do 2014. narasti na 66,5 %.

Vlasti očekuju da će udio javnog duga u BDP-u doseći svoj vrhunac od 63,2% u 2014. i 2015. te pasti na 62,8% u 2016. Rizici povezani s udjelom javnog duga u BDP-u naginju povećanju udjela također zbog velikih nepredviđenih obveza i vjerojatnih prilagodbi toka i stanja uzrokovanih prijenosom imovine na Društvo za upravljanje imovinom banaka („BAMC“) koje nije uključeno u programske projekcije.

- (12) U svibnju 2013. vlasti su napravile važne korake u smjeru konsolidacije javnih financija. Postigle su sporazum sa socijalnim partnerima o dodatnom smanjenju od 1¼ % osnovnih bruto plaća u javnom sektoru, povrh 3% smanjenja dogovorenog u svibnju 2012. Zakonom o uravnoteženju javnih financija. Nadalje, parlament je odobrio ustavni temelj za uspostavljanje strukturnih pravila o državnom proračunskom saldu/suficitu. Međutim, do potpunog prenošenja odredbi Fiskalnog pakta doći će putem posebnog ustavnog provedbenog zakona koji bi parlament trebao odobriti do studenoga 2013. Konačno, parlament je gotovo jednoglasno postrožio ustavna pravila za raspisivanje i odlučivanje putem referendum, što bi trebalo olakšati uvođenje fiskalnih konsolidacijskih mjera. S obzirom na brzo rastući dug sve je važnije da se proračunska strategija za 2013. učvrsti i dosljedno provodi te da se u godinama koje dolaze odlučno radi na značajnim konsolidacijskim nastojanjima. Premda su neki od poreza ispod prosjeka EU-a, oslanjanje na povećanje poreza ne može neograničeno odgoditi potrebu za rješavanjem dinamike rashoda. Stoga se čini prikladnim dopuniti mjere za povećanje prihoda s dodatnim fiskalnim nastojanjima putem smanjenja strukturnih rashoda. Srednjoročni proračunski okvir i troškovna pravila i dalje su nedovoljno usredotočena na postizanje MTO-a i osiguravanje dugoročne održivosti. Pored toga čini se da se ne provode u potpunosti proračunska ograničenja određenih državnih jedinica, posebno indirektnih proračunskih korisnika. Konačno, međunarodne i domaće procjene daju naslutiti da je veličina sive ekonomije u Sloveniji iznad prosjeka EU-a, što ukazuje na prostor za poboljšanje izvršavanja porednih obveza, što je također predviđeno mjerama programa stabilizacije.
- (13) U prosincu 2012. usvojena je mirovinska reforma koja je stupila na snagu u siječnju 2013. Ona se bavi izazovima utvrđenima u preporukama iz 2012., no ne u dovoljnoj mjeri jer se očekuje da će imati tek srednjoročni utjecaj na javne financije (do 2020.). Premda je ta mirovinska reforma važan korak, ona ne nudi konkretne mjere za ograničavanje troškova povezanih sa starošću nakon 2020. Za poboljšanje dugoročne održivosti mirovinskih izdataka potrebne su daljnje reforme, između ostalog putem usklađivanja zakonske dobi za mirovinu s produljenjem očekivanog trajanja života te daljnjim ograničavanjima ranog umirovljenja. U području dugotrajne skrbi potražnja za uslugama premašuje ponudu, dok su troškovi još uvijek relativno niski. Predviđa se da će potražnja za dugotrajnom skrbi i s tim vezani rashodi zbog trendova starenja stanovništva značajno porasti. Daljnje procjene postojećih mjera doprinijele bi češćem formuliranju politike utemeljene na dokazima u tom području.
- (14) Premda je slovenski bankarski sektor relativno mali, manji od polovice prosjeka europodručja, zalihe kapitala najvećih banaka su pod trajnim pritiskom i ostaju niske u odnosu na regiju te njihovo oslanjanje na potporu od države predstavlja značajan rizik za gospodarstvo. Domaće banke u vlasništvu države opetovano pokazuju potrebu za dokapitalizacijom. Premda je razina ukupnog privatnog duga ispod prosjeka europodručja i pragova upozorenja pregleda odabranih pokazatelja makroekonomske neravnoteže, problem je strukturne prirode. Većina je duga koncentrirana u korporativnom sektoru i mnoga su poduzeća prezadužena, što vodi do daljnjih povećanja loših kredita. Na kraju 2012. 23,7% korporativnih kredita bilo je u zaostatku plaćanja od 90 dana ili više. Ponovno pokretanje kreditiranja u korporativnom sektoru i razduživanje poduzeća potrebni su za poticanje ulaganja, povećanje produktivnosti i konkurentnosti. Program stabilizacije predviđa daljnje dokapitalizacije. Slovenske su vlasti dale pismena jamstva da će u slučaju potrebe osigurati dodatni kapital. Ugovaraju se krediti, a interakcija između slabih banaka i države je ojačala. Kamatna stopa na kredite poduzećima (za zajmove iznad 1 milijuna EUR) za više je od 2 postotna boda viša u Sloveniji nego u cijelom europodručju i ta se razlika u 2012. ponovo povećala. Usvojeno je okvirno zakonodavstvo o restrukturiranju banaka, no još uvijek preostaje njegova učinkovita provedba. BAMC ostaje glavna institucionalna platforma za oporavak banaka. Nacionalni program reforme, dopunjen informacijama novijeg datuma dobivenima od vlade, opisuje planove za prijenose na BAMC na temelju testa osjetljivosti odozdo prema gore koji je provela Banka Slovenije.
- Vlasti su pismeno potvrdile da su spremne na suradnju s Komisijom i Europskom središnjom bankom (ESB) kako bi osigurale da se za odabrane banke provedu neovisne analize kvalitete sredstava. One bi trebale biti sustavno provedene s ciljem osiguravanja trajne stabilnosti bankarskog sektora. U drugim se zemljama takav pristup pokazao ključnim u ponovnom stjecanju povjerenja, kredibiliteta i pristupa tržištima. Informacije dobivene putem temeljite vanjske procjene nužna su osnova sveukupne strategije financijskog sektora.
- (15) Nacionalni program reforme ne predviđa dodatne korake za jačanje nadzora banaka, za koju je detaljno preispitivanje iz 2013. utvrdilo da je nužna. U vezi s mjerama nadzora prema bankama, jedine nove informacije u nacionalnom programu reformi odnose se na testove osjetljivosti Banke Slovenije. Nije predviđeno dodatno razmatranje mjera kao što su odgovarajuće makrobonitetne politike. Pregled mikrobonitetnog nadzora od strane nezavisnog stručnjaka također bi olakšao provedbu gore navedenih preporuka.

- (16) U travnju 2013. usvojena je reforma tržišta rada s ciljem smanjenja podjele tržišta rada te povećanja njegove fleksibilnosti. Reforma je umanjila zaštitu ugovora na neodređeno vrijeme pojednostavljenjem otkaznih postupka kod individualnih i kolektivnih otkaza te smanjenjem troškova otpremnina. Postrožena je regulacija ugovora na određeno vrijeme kako bi se smanjila zlouporaba te je ograničen rad agencija za privremeno zapošljavanje. Premda se reforma kreće u pravom smjeru, tek se treba vidjeti je li dovoljno ambiciozna da bi značajnije utjecala na podjelu tržišta rada i njegovu fleksibilnost te na privlačnost Slovenije za izravna strana ulaganja. Do sada još nisu poduzete dostatne mjere u vezi s dvostrukim tržištem rada nastalim regulacijom rada studenata. Nacionalni program reforme predlaže pravilno usmjerene mjere. Stopa nezaposlenosti mladih u Sloveniji snažno se povećala, za 4,9 postotnih bodova na 20,6 % u 2012., dok se stopa nezaposlenosti povećala za 0,7 postotnih bodova na 9 % u 2012. Unatoč sve većoj nezaposlenosti, prema preliminarnim državnim podacima broj nezaposlenih koji sudjeluju u mjerama aktivne politike zapošljavanja sufinanciranima od strane Europskog socijalnog fonda znatno je smanjen u 2012. Nisu poduzete nikakve mjere za prilagodbu radnih okruženja duljem radnom vijeku, a usvojene su samo početne prilagođene mjere cjeloživotnog učenja ili mjere aktivnog tržišta rada kako bi se povećala zaposlenost mladih ljudi s visokim obrazovanjem, starijih i niskokvalificiranih radnika. Slovenija je poduzela određene mjere kako bi unaprijedila podudaranje kvalifikacija s potrebama tržišta rada. Javna služba za zapošljavanje provodi probni projekt o načinu procjene tih potreba, no potreban je daljnji razvoj suradnje s dionicima.

Kako bi povećala privlačnost relevantnog strukovnog obrazovanja i programa osposobljavanja, potrebno je i više. Također se provode dodatne mjere profesionalne edukacije u malim i srednjim poduzećima. Ulogu poslodavaca u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju treba dalje ojačati. Napredak u tim područjima povećao bi produktivnost i konkurentnost.

- (17) Provedene su tek ograničene političke mjere s ciljem poboljšanja troškovne konkurentnosti. Vlada je u 2012. smanjila nominalne bruto plaće po zaposlenom u javnom sektoru za oko 3 %. Sredinom svibnja 2013. sa socijalnim partnerima dogovoreno je daljnje smanjenje troškova rada u javnom sektoru. Udio minimalne plaće u prosječnoj plaći među najvišima je u EU-u, indeksiran je s inflacijom i 2010. je bio predmet velikih diskrecijskih povećanja. Premda je stopa rasta nominalne plaće po zaposlenom u 2012. bila negativna (-0,4 %), nominalni jedinični troškovi rada (NULC) u 2012. su blago porasli (0,7 %) zbog većeg negativnog rasta produktivnosti (-1,1 %). Mjere za povećanje produktivnosti rasta i održivog napretka smanjivanjem jediničnih troškova rada pomogle bi u obnovi konkurentnosti.
- (18) Državno vlasništvo ima značajnu ulogu u slovenskom gospodarstvu i mnoga obilježja koja se nisu promijenila od tranzicijskog razdoblja iz 1990-ih. Privatizacija i alati za restrukturiranje poduzeća usvojeni tijekom 1990-ih rezultirali su i dalje dominantnom ulogom države, posebno u financijskom sektoru. U 2011. poduzeća u državnom vlasništvu činila su jednu šestinu ukupne dodane vrijednosti slovenskoga gospodarstva, oko polovice ukupnih gubitaka u korporativnom sektoru te su zapošljavala jednog na osam ljudi. Nadalje državni fondovi i poduzeća utječu na javne financije kroz interakciju povišenih razina duga, potreba za dokapitalizacijom i značajnih državnih jamstava. Veličina i slabost poduzeća u državnom vlasništvu koče gospodarski razvoj i rast te doprinose postojećim neravnotežama. Dominacija države i često pogrešno upravljanje državnom imovinom koče domaća i strana privatna ulaganja, smanjujući time produktivnost i konkurentnost. Uzajamno dioničarstvo državnih poduzeća u nefinancijskom sektoru s državnim financijskim institucijama stvara rizike širenja negativnih učinaka, ograničava prilagodljivost i dovodi do poremećaja u raspodjeli sredstava, pogotovo u odnosu na nova ulaganja.
- (19) Nacionalni program reforme definira političke prioritete koji se odnose na državno vlasništvo i razdruživanje poduzeća, ali ne nudi i detalje planiranih mjera. Detaljno preispitivanje iz 2013. dalo je opis gospodarskih posljedica u vezi s državnim vlasništvom po pitanju izravnih i potencijalnih fiskalnih troškova i poremećaja normalnog poslovanja. Međutim, nacionalni program reforme navodi pomanjkanje koordinacije kao jedinu manu u ulozi države kao vlasnika nefinancijskih poduzeća. Premda sadrži pozitivne elemente, nacionalni program reformi općenito ne pruža dovoljno informacija u odnosu na strateško usmjerenje za poduzeća koja će ostati u državnom vlasništvu, ni detaljne i vremenski određene obveze za poboljšanje financijskog poslovanja i upravljanja. Prema specifičnim preporukama za pojedine zemlje iz 2012. poduzeti su neki od prvih koraka kako bi se unaprijedilo korporativno upravljanje i privatizirala neka od državnih poduzeća. Zakonodavstvo kojim se omogućuje osnivanje budućeg Slovenskog državnog holdinga (SDH) usvojeno je, no još uvijek preostaje njegova učinkovita provedba. Registar imenovanja u upravne i nadzorne odbore poduzeća u državnom vlasništvu kojim bi se zahtijevalo objavljivanje interesa mogao bi doprinijeti većoj transparentnosti. Nastavno na dopis od 23. svibnja 2013. nacionalnim programom reforme najavljena je priprema strategije privatizacije do posljednjeg kvartala 2013. koja će biti predstavljena do trećeg kvartala. U međuvremenu država je parlamentu predložila popis od 15 poduzeća za privatizaciju. Pored manjinskih udjela te malih i srednjih poduzeća na tom se popisu nalaze i važna poduzeća, poput NKBM-a, druge po veličini banke.

- (20) Slovenija ima velik broj reguliranih zanimanja i ima prostora za značajno smanjenje ulaznih barijera što bi pozitivno utjecalo na zaposlenost i tržišno natjecanje. Slovenske su vlasti u 2012. započele proces reformi kako bi preispitale brojna regulirana zanimanja s ciljem boljeg definiranja postojećih reguliranih zanimanja, smanjenja administrativnih troškova i pojednostavnjenja pristupa tim zanimanjima. Prva skupina zakona iz područja obrtništva, turizma i graditeljstva trebala je biti usvojena u parlamentu početkom 2013. Međutim, uz izuzetak obrtničkog sektora, reforma kasni. Slovenija je postavila pravne preduvjete za neovisnu agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja, no još uvijek treba osigurati da će ona stalno imati odgovarajući broj zaposlenog osoblja. Trebalo bi dodatno izmijeniti zakonodavstvo kako bi se agenciji osiguralo zasebnu proračunsku liniju jer je to preduvjet za njezinu financijsku neovisnost. Sudski postupak u prvostupanjskim građanskim i trgovačkim predmetima te stečajni postupak traju prekomjerno dugo. Unatoč vidljivom pozitivnom trendu skraćivanja građanskih i trgovačkih predmeta potrebna su daljnja nastojanja da bi se ta pitanja riješila jer ona ometaju poslovne aktivnosti i umanjuju atraktivnost Slovenije za izravna strana ulaganja. U tom kontekstu bi predviđenom smanjenju broja sudaca po glavi stanovnika, kako je predviđeno nacionalnim programom reforme, protuteža trebala biti značajna povećanja učinkovitosti.
- (21) Nacionalni program reforme potvrđuje potrebu za restrukturiranjem nefinancijskih poduzeća u financijskim poteškoćama, no izazovi i odgovori politika koje se odnose na restrukturiranja poduzeća zahtijevaju dodatnu razradu s naglaskom na tržišno utemeljena rješenja. Potrebne su dodatne mjere kako bi se privukla privatna ulaganja, uključujući i izravna strana ulaganja te kako bi se osigurala dostatna raspodjela opterećenja u privatnom sektoru i ušteda novca poreznih obveznika. Proces restrukturiranja trebao bi dovesti do prodaje restrukturiranih poduzeća bez sudjelovanja javnih sredstava.
- (22) Slovenija je u procesu izmjene zakonodavstva kako bi povećala učinkovitost postupaka zbog insolventnosti. Vlada je u travnju 2013. izmijenila Zakon o financijskom poslovanju, postupcima zbog insolventnosti i prinudnom prestanku. Te izmjene preciznije definiraju insolventnost i uvode poticajne mjere za rukovoditelje za pravovremenu prijavu insolventnosti. Trenutačni okvir insolventnosti ne nudi dostatne poticajne mjere i sankcije koje bi zajamčile da poduzeća prijavljuju insolventnost u ranoj fazi. Obvezni postupci rješavanja sporova (sudska reorganizacija) komplicirani su i naklonjeni dužnicima, posebno malim i srednjim poduzećima te mikropoduzećima. Nedostatni su poticaji za rane izvansudske nagodbe koje bi mogle pomoći u nastavku održivih poduzeća. Najavljen je novi zakon kojim se na početku procesa omogućuje financijsko restrukturiranje prezađuženih poduzeća, a Ministarstvo pravosuđa predvidjelo je prijedlog pravnih izmjena koje bi omogućile izvansudsko restrukturiranje i konverziju duga do kraja svibnja 2013. Odgovarajući pravni okvir razvijen u skladu s dogovorenim rokovima koji pruža odgovarajuće poticaje za vjerovnike, vlasnike i upravu bio bi od presudnog značenja u promicanju financijskog restrukturiranja nelikvidnih, ali održivih poduzeća.
- (23) U kontekstu Europskog semestra Komisija je napravila sveobuhvatnu analizu gospodarske politike Slovenije. Donijela je ocjenu programa stabilizacije i nacionalnog programa reforme te predstavila detaljno preispitivanje. Uzela je u obzir ne samo njihovu važnost za održivu fiskalnu i socioekonomsku politiku u Sloveniji, nego i njihovu sukladnost s pravilima i smjernicama EU-a s obzirom na potrebu jačanja cjelokupnog gospodarskog upravljanja Unije pružanjem doprinosa na razini EU-a budućim nacionalnim odlukama. Njezine preporuke u okviru Europskog semestra naznačene su u dolje navedenim preporukama od 1. do 9.
- (24) S obzirom na tu procjenu, Vijeće je proučilo program stabilizacije te je njegovo mišljenje⁽¹⁾ naznačeno u dolje navedenoj preporuci 1.
- (25) S obzirom na detaljno preispitivanje Komisije te tu ocjenu, Vijeće je proučilo nacionalni program reformi i program stabilizacije. Njegove preporuke u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 naznačene su u svim dolje navedenim preporukama.
- (26) U kontekstu Europskog semestra Komisija je provela i analizu gospodarske politike u cjelokupnom europodručju. Na temelju toga Vijeće je izdalo posebne preporuke upućene državama članicama čija je valuta euro⁽²⁾. Kao zemlja čija je valuta euro, Slovenija bi također trebala osigurati cjelovitu i pravovremenu provedbu tih preporuka,

⁽¹⁾ U skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1466/97.

⁽²⁾ Vidjeti str. 97. ovog Službenog lista.

PREPORUČUJE da Slovenija poduzme mjere u razdoblju 2013.–2014. kojima je cilj:

1. Za 2013. i kasnije, provesti i ojačati proračunsku strategiju koju podržavaju dovoljno određene strukturne mjere kako bi se na održiv način osiguralo ispravljanje prekomjernog deficita do 2015. te poboljšao strukturni saldo određen u Preporuci Vijeća u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita. Nakon korekcije prekomjernog deficita provesti strukturne prilagodbe koje će omogućiti Sloveniji da dosegne MTO koji bi do 2017. trebao biti usklađen s Paktom o stabilnosti i rastu. Trajno ispravljanje fiskalnih neravnoteža zahtijeva provedbu ambicioznih strukturnih reformi koje bi poboljšale sposobnost prilagodbe gospodarstva te stimulirale potencijal za rast i zapošljavanje. Očuvati potrošnju koja potiče na rast, usvojiti mjere za poboljšanje izvršavanja poreznih obveza te s rashodovne strane provesti mjere koje su poduprte sustavnim ispitivanjima javnih rashoda na svim razinama vlasti. Kako bi se poboljšala vjerodostojnost konsolidacije, do kraja 2013. okončati usvajanje pravila državnog proračunskog salda/suficita u strukturnom smislu, učiniti srednjoročni proračunski okvir obvezujućim, sveobuhvatnim i transparentnim te ojačati ulogu neovisnih tijela za nadzor fiskalne politike. Poduzeti mjere za postupno smanjivanje potencijalnih obveza države.
2. Daljnjom prilagodbom svih relevantnih parametara ojačati dugoročnu održivost mirovinskog sustava u razdoblju nakon 2020., između ostalog putem povezivanja zakonske dobi za mirovinu s produljenjem očekivanog trajanja života, istodobno održavajući mirovine na prikladnoj razini. Ograničiti rashode povezane s dobi u dugoročnoj skrbi te poboljšati pristup uslugama preusmjeravanjem pružanja njege s institucionalne skrbi na kućnu njegu, bolje usmjeriti naknade te ojačati prevenciju radi smanjenja invaliditeta/ovisnosti.
3. Osigurati da trendovi plaća, uključujući i minimalnu plaću, podržavaju konkurentnost i stvaranje radnih mjesta. Pažljivo pratiti učinke nedavne reforme tržišta rada te prema potrebi utvrditi područja u kojima su potrebne dodatne mjere koje će potaknuti stvaranje radnih mjesta i uhvatiti se u koštac s podijeljenim tržištem rada, uključujući putem regulacije rada studenata. Poduzeti daljnje mjere za povećanje zaposlenosti među mladima s visokim obrazovanjem, starijim i niskokvalificiranim osobama fokusiranjem na prilagođene mjere aktivne politike zapošljavanja, istodobno povećavajući njihovu učinkovitost. Riješiti problem neusklađenih kvalifikacija poboljšanjem privlačnosti relevantnog strukovnog obrazovanja i programa osposobljavanja te daljnjim razvojem suradnje s relevantnim dionicima pri procjeni potreba tržišta rada.
4. Uz pomoć europskih partnera poduzeti odgovarajuće mjere da se u lipnju 2013. sklopi ugovor s vanjskim savjetnikom koji bi proveo sustavnu analizu kvalitete sredstava banaka. Okončati tu analizu u 2013. uz brži napredak u slučajevima dviju banaka koje već dobivaju pomoć od države kako bi se ubrzao oporavak njihovih bilanci. Biti na raspolaganju s dodatnim kapitalom ako prijenos sredstava ili analiza kvalitete sredstava ukaže na dodatne nedostatke. Sve mjere, uključujući objektivne procjene kapitalnih potreba, prijenose sredstava na Društvo za upravljanje imovinom banaka, program osiguranja sredstava i operativna provedba mjera restrukturiranja trebale bi u potpunosti biti provedene u skladu s pravilima o državnim potporama, ako su državne potpore uključene. Istodobno do ožujka 2014. razviti i provesti sveobuhvatnu strategiju sektora kako bi se osiguralo neovisno upravljanje reformiranim bankama i značajno poboljšalo upravljanje, upravljanje rizicima i profitabilnost sektora, uključujući i konsolidaciju gdje je to prikladno. Ubrzano nastaviti s najavljenom privatizacijom NKBM-a i do rujna 2013. uspostaviti ambiciozni vremenski raspored za rješavanje izravnih i neizravnih državnih udjela u bankama.
5. Do kraja 2013. preispitati regulatorni okvir za banke i na temelju tog preispitivanja ojačati sposobnost nadzora, transparentnost i objavljivanje statističkih podataka.
6. Ubrzati reformu reguliranih usluga, uključujući značajno smanjenje ulaznih barijera. Poboljšati poslovno okruženje, između ostalog osiguravanjem neovisnosti te dovoljnog i autonomnog financiranja agencije za zaštitu tržišnog natjecanja.
7. Oslanjati se na prethodna nastojanja kako bi se dodatno smanjilo trajanje sudskih postupaka u prvostupanjskim građanskim i trgovačkim predmetima kao i broj postupaka u tijeku, posebno u predmetima koji se odnose na izvršenje.
8. Kao dio planirane strategije vlade koja bi trebala biti okončana do rujna 2013., po ekonomskim kriterijima razdijeliti ključna i neključna državna sredstva kako bi se riješilo neključnih sredstava. Omogućiti pravodobnu i punu operativnost Slovenskog državnog holdinga (SDH) i prenijeti vlasništvo i upravljanje svim udjelima na SDH, potencijalno uz izuzetak onih na popisu za hitnu i punu privatizaciju. Od samog početka osigurati stručno upravljanje SDH-om, uz moguću angažman međunarodnih stručnjaka i jasno definirane i neovisne odnose s uključenim poduzećima. Kod ključnih udjela, razviti strategije za pojedine sektore za poboljšanje profitabilnosti i korporativnog upravljanja. Uvesti obvezan i javno dostupan registar imenovanja u upravne i nadzorne odbore poduzeća u državnom vlasništvu sa zahtjevima objavljivanja interesa. Osigurati da se regulatornim okvirom olakšava rješavanje neključnih državnih sredstava te da se administrativne prepreke svedu na minimum.

9. Definirati i početi raditi na uklanjanju svih postojećih pravnih i administrativnih prepreka za održivo restrukturiranje prezaduženih/nedovoljno kapitaliziranih, no održivih poduzeća putem tržišno utemeljenih rješenja. Poduzeti mjere u tom kontekstu kako bi se osigurala dovoljna podjela tereta u privatnom sektoru i povećala privatna ulaganja, uključujući izravna strana ulaganja, te poboljšala učinkovitost poduzeća u poteškoćama kao dio procesa restrukturiranja. Do rujna 2013. usvojiti potreban pravni okvir za izvan-sudsko restrukturiranje i osigurati da je u skladu s postojećim propisima o insolventnosti te da potiče i vjerovnike i dioničare na postizanje izvansudskih nagodbi o restrukturiranju. Unaprijediti provođenje postupaka zbog insolventnosti poduzeća i sudskih nagodbi, uključujući brzo rješavanje sudskih predmeta u tijeku u vezi sa stečajnim postupcima, kako bi se maksimizirala prodajna vrijednost te omogućilo pravovremeno i učinkovito rješavanje loših kredita.

Sastavljeno u Bruxellesu 9. srpnja 2013.

Za Vijeće

Predsjednik

A. TSAFTARIS"
